

Elektroniska hälsodeklARATIONER för blodgivare - behöver frågorna anpassas till den digitala miljön?

Caroline Öhrner, underläkare
Maria Kvist, bitr överläkare
Klinisk immunologi och Transfusionsmedicin

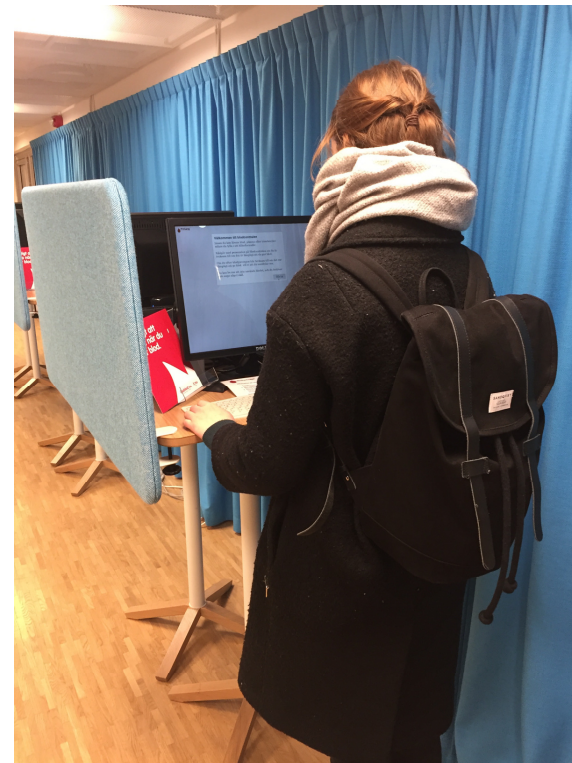
Blodcentralen

Hälsodeklaration:		Blankett: IMT1906-1
Frågor att svara på före varje blodgivning:		Dokumentnr: IMT2091-5
JA NEJ	JA NEJ	
Har du läst och förstått blodcentralens information om när du inte ska ge blod? ☐	Har du sedan förra blodgivningen blivit undersökt/behandlad för sjukdom, olycksfall eller besökt läkare? ☐	
Är du sjukskriven eller går du på läkarkontroll eller annan medicinsk kontroll? ☐	För vad? När? ☐	
För vad? ☐	fått blodtransfusion eller transplantation? ☐	
Använder du nu eller har du senaste två veckorna använt mediciner (även receptfria)? ☐	När, var? ☐	
Var för och vad? ☐	rest i utan för Norden? I Var? ☐	
Har du de senaste två veckorna behandlats av tandläkare eller tandhygienist? När? ☐	haft feber vid besök i malarieområde eller inom sex månader efteråt? ☐	
haft feber över 38 °C? ☐	varit utsatt för risk för gulsotssmitta (hepatit) eller HIV (aids virus)? ☐	
Har du den senaste månaden haft förkylning, feber eller någon infektion? ☐	Har du någonsin injicerat (sprutat) i narkotika, anabola steroider, tillväxthormon eller kosmetiskt preparat? ☐	
vaccinerats? När, mot vad? ☐	betalat eller fått betalt för sexuell umgänge? ☐	
Har du de senaste tre månaderna haft sex i med en partner? ☐	Kom i A, i var det mindre än 12 månader sedan? ☐	
Har du de senaste sex månaderna fått akupunktur? ☐	Har någon i din familj haft Creutzfeldt-Jakobs sjukdom? ☐	
låt sig göra eller tagit bort tatuering? ☐	För män: Har du haft sexuell umgänge med en annan man? ☐	
gjort någon håltagning, sättring eller annat föremål genom huden eller i smittinnet, s.k. piercing? ☐	Kom i A, i var det mindre än 12 månader sedan? ☐	
använt receptbelagd medicin för behandling av lakne, hårsavfall, psoriasis (ej kräm/salva) eller förstorad prostata? ☐	För kvinnor: Har du varit eller blivit gravid sedan förra blodgivningen? ☐	
	Har du sedan förra blodgivningen hos oss gett blod på någon annan blodcentral? ☐	
	Känner du dig fullt frisk? ☐	
Om du är rädd för att du inte har svarat på alla frågor, om du efter blodgivningen funderar på om det var lämpligt, vill vi också att du kontaktar oss.		
Jag intygar! Katt i min hälsodeklaration är sanningsenlig! Katt jag förstått informationen om smittämnen som kan överföras i blod! Katt jag har givits tillfälle att ställa frågor! Katt jag inte har utsatts för risk för smittämnen som kan överföras i blod! Jag samtycker till att dela av blodet som inte används direkt i sjukvården får användas för framställning av läkemedel, t.ex. för blodsjuka, eller för del i biobankslagen! godkända ändamål för forskning, klinisk prövning, utbildning, kvalitetskontroll utvecklingsarbete inom vården. Namnteckning Datum Personnummer	Ny adress, telefonnummer eller e-post? För Blodcentralen: Godkänd legitimation: Godkänd för blodgivning:	

Elektronisk hälsodeklARATION (EHD)

EHD både för nya blodgivare och inför blodgivning

Med EHD visas frågorna i tidsordning på en datorskärm, en fråga i taget, utan överblick av grupper

Blodcentralen

Studiens syfte

- Ändras upplevelsen av att fylla i hälsodeklarationen beroende på om papper eller digital teknik används?
- Kan omgruppering av EHD-frågorna anpassat efter digitala medier göra det lättare att fylla i EHD?

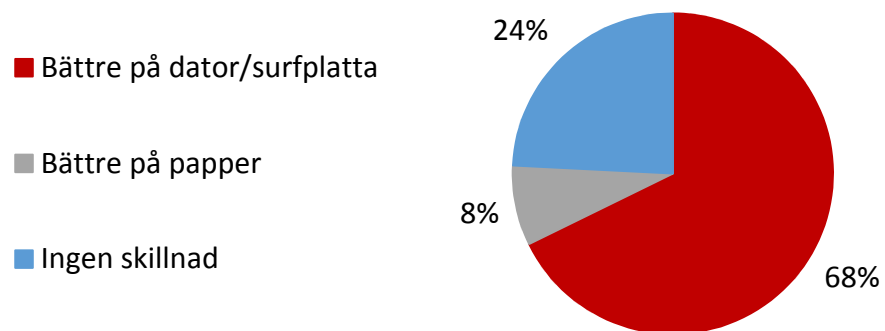
Metod

- I. 62 blodgivare svarade på en elektronisk enkät när de besökte blodcentralen Odenplan och blodbussen i Hägersten
- II. 12 djupintervjuer med blodgivare
Under intervjun fick blodgivarna se ett exempel där EHD frågorna var omgrupperade efter ämne istället för den tidsordning som dagens hälsodeklaration har

Inklusionskriterie:
Blodgivare som fyllt i HD både på papper
och elektroniskt under sin blodgivarkarriär

Resultat – enkätstudie

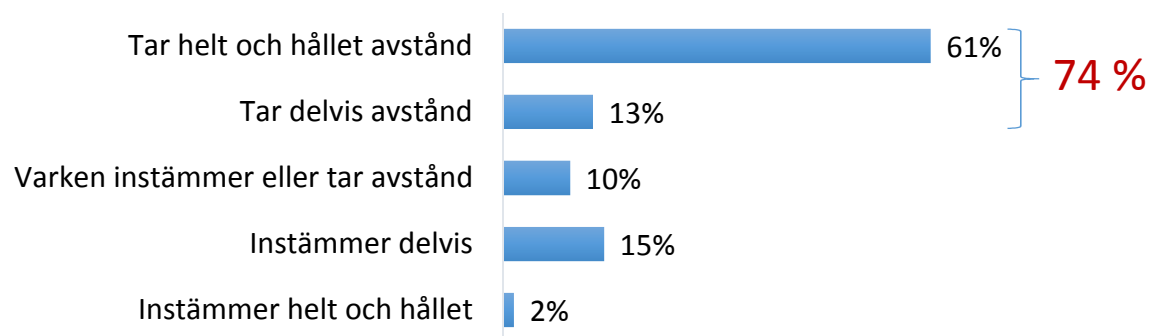
68 % tycker att det är bättre att fylla i hälsodeklarationen på dator/surfplatta

78 % tycker att det är *mycket bra* eller *bra* att endast en fråga i taget visas på datorskärmen när de fyller i EHD

Resultat – sammanhang

Jag upplever att jag förlorar sammanhanget över frågorna när jag fyller i hälso-deklarationen på dator/surfplatta:

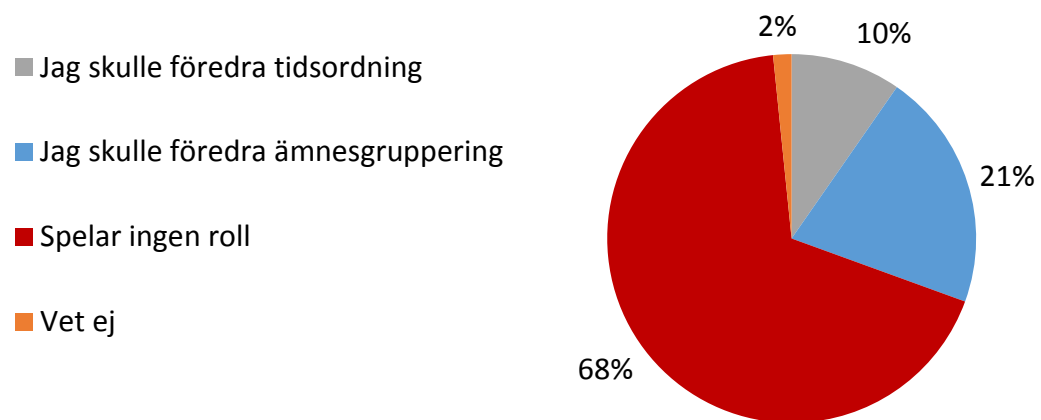

En 60-årig kvinna sade:

"Jag tycker inte det spelar så stor roll, det är klart att man förlorar överblicken, men för mig har inte det någon betydelse."

Resultat – gruppering

Skulle du föredra att frågorna var grupperade efter tidsordning eller efter ämne?

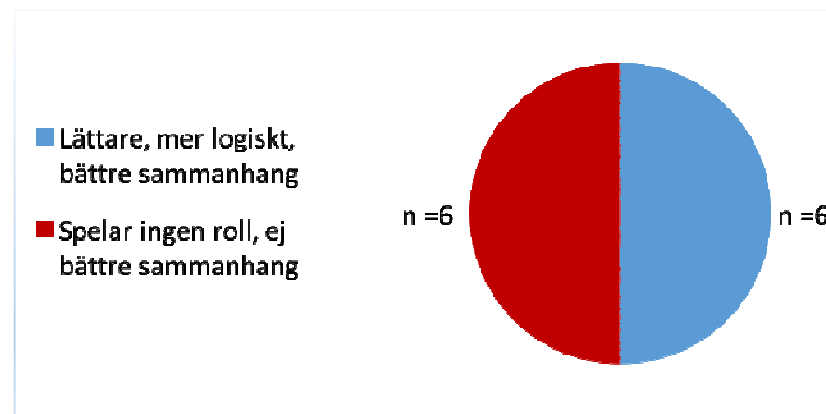
Dagens ordningsföljd fungerar bra

Inte tänkt på att frågorna är grupperade i tidsordning

Resultat – gruppering

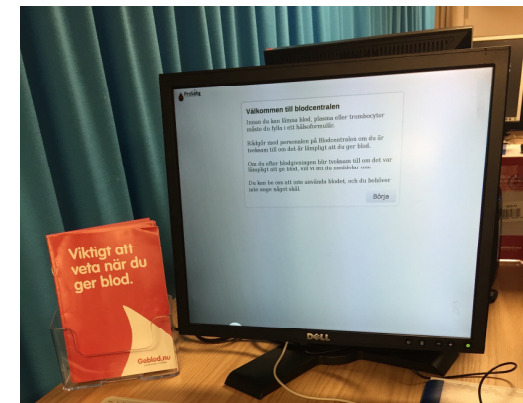
I exemplet var frågorna grupperade efter ämne:

- läkemedel
- kontakt med sjukvård
- sjukdomar
- sexuellt umgänge

Slutsatser

- En majoritet är positiva till EHD
- Blodgivarna upplever inte att de förlorar sammanhanget eller överblicken när de fyller i frågorna på datorn/surfplattan
- Blodgivarna tycker inte att det spelar någon roll hur frågorna är grupperade
- En större andel skulle föredra ämnesgruppering framför tidsordning
- Fler studier behövs

Tack!

Tabell 1. Sociodemografisk översikt

Totalt n=62		
Kön (%)	Man	56*
	Kvinna	44
Plats (%)	Blodcentral	56
	Blodbuss	44
Ålder (år)	Medelålder	46,8
	Standardavvikelse	13,2
	Lägsta ålder	24
	Högsta ålder	73
Åldersintervall (%)	24-40 år	35
	41-60 år	48
	61-74 år	17
Antal givningar (%)	2-10 gånger	21
	11-20 gånger	18
	> 20 gånger	61
Internt bortfall (n)	Ålder	2

* Summan för varje kolumn blir 100 % för respektive procentavsnitt

Intervjuer:

Sex kvinnor (medelålder 51,3 år) och sex män (medelålder 51,5 år)

Deltagarna hade gett blod, plasma eller trombocyter mellan 10 och 250 gånger.